

Richtlijn Jeugdhulp met verblijf

Publicatie november 2025

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

Inhoud van deze presentatie

- Definitie en doelgroep
- Producten
- Herziening richtlijn Residentiële jeugdhulp
- Een richtlijn in een nieuw jasje
- Opbouw van de richtlijn
- Uitgangsvragen
- Bouwstenen en kernaanbevelingen
- Aan de slag met de richtlijn
- Colofon

Definitie en doelgroep

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Definitie en doelgroep

Jeugdhulp met verblijf

- Een vorm van hulpverlening waarbij het kind of de jongere, vrijwillig of gedwongen, verblijft in een gezinshuis, leef- of behandelgroep, gesloten afdeling, ggz-instelling of soortgelijke locatie die jeugdhulp levert.
- Het gaat om hulp en zorg aan kinderen, jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van het kind of de jongere of opvoedingsproblemen van de ouders.

Doelgroep

- Jeugd- en gezinsprofessionals / pedagogisch medewerkers die werken in de jeugdhulp met verblijf.
- Gedragswetenschappers die hen daarbij ondersteunen

**Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming**

Producten

- **Richtlijn Jeugdhulp met verblijf:**
<https://www.richtlijnenjeugdhulp.nl/jeugdhulp-met-verblijf>
- **Routekaart:**
<https://www.richtlijnenjeugdhulp.nl/uploads/2025-11/routekaart-jeugdhulp-met-verblijf.pdf>
- **Informatie voor ouders:**
<https://www.nji.nl/kennis/gezinshuizen/hoe-blijf-ik-betrokken-bij-het-leven-van-mijn-kind>
- **Hulp bij implementatie:**
<https://www.richtlijnenjeugdhulp.nl/hulp-bij-implementatie>

Herziening richtlijn Residentiële jeugdhulp

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Aanleiding herziening richtlijn Residentiële jeugdhulp

- Recente onderzoeken, praktijkinnovaties en signalen van jongeren en hun ouders.
- Ontwikkelingen rond residentiële jeugdhulp, zoals de afbouw van de gesloten jeugdzorg en de ontwikkeling van kleinschalige voorzieningen.
- Visie-ontwikkeling op de best passende zorg voor kwetsbare jongeren. Bijvoorbeeld rond het inperken van vrijheden.

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Focus en verbreding

Focus op care en niet op cure

- Care omvat de opvoeding en dagelijkse verzorging.
- Cure omvat specifieke interventies en behandeling met als doel om (psychische) problematieken te verminderen.

Verbreding ten opzichte van vorige versie

- Naam gewijzigd naar richtlijn Jeugdhulp met verblijf.

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Een richtlijn in een nieuw jasje

- De richtlijn is volledig online beschikbaar.
- De routekaart wijst je snel de weg in de richtlijn.
- Er is een uitgebreide zoekfunctie op de site.
- Kernaanbevelingen staan centraal.
- Met doorklikken kom je bij uitgebreidere informatie.
- Informatie voor ouders op: [Hoe blijf ik betrokken bij het leven van mijn kind? |](#)

[Nederlands Jeugdinstituut](#)

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

Opbouw en uitgangsvragen

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Opbouw van de richtlijn

- Kernaanbevelingen (samenvatting van de aanbevelingen)
- Introductie (o.a. achtergrond, doel, doelgroep, randvoorwaarden)
- Wat is Jeugdhulp met verblijf?
 1. Pedagogisch klimaat
 2. Veiligheid en veiligheidsbeleving
 3. Ouderschap en ouderbetrokkenheid
 4. Toekomstgericht werken
- Verantwoording en bronnen

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Uitgangsvragen

1. Hoe bevorder je binnen jeugdhulp met verblijf een pedagogisch klimaat dat gericht is op de positieve ontwikkeling van de jongere?
2. Hoe bevorder je binnen jeugdhulp met verblijf een klimaat waarin jongeren en jeugdprofessionals samen bijdragen aan veiligheid en veiligheidsbeleving in huis of op de groep?
3. Hoe kun je ouders ondersteunen hun ouderschap in te vullen tijdens jeugdhulp met verblijf?
4. Hoe werk je in gezamenlijkheid aan een voor de jongere toekomstgericht en waardevol leven?

**Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming**

► Bouwstenen en kernaanbevelingen

- Pedagogisch klimaat
- Veiligheid en veiligheidsbeleving
- Ouderschap en ouderbetrokkenheid
- Toekomstgericht werken

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

Pedagogisch klimaat

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Onderwerpen

- De rechten van kinderen, jongeren en hun naasten respecteren
- Betrokkenheid en oprechte interesse tonen
- In de kwaliteit van de sociale en fysieke leefomgeving investeren
- Jongeren in de groep als individu benaderen
- Bij de voorkeuren, behoeften en achtergrond van de jongere aansluiten
- De autonomie, verbondenheid en competentie van de jongere bevorderen
- Positieve onderlinge interacties tussen jongeren ondersteunen
- Feedback over het ervaren leefklimaat ophalen
- Op eigen denken en handelen reflecteren
- In goede onderlinge samenwerking investeren

**Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming**

► Kernaanbevelingen

- Respecteer de rechten van jongeren en hun naasten, zoals vastgelegd in het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het Kind.
- Toon betrokkenheid, interesse en respect. Richt je op het bevorderen van autonomie, verbondenheid en competenties.

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

Veiligheid en veiligheidsbeleving

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Onderwerpen

- De veiligheid en veiligheidsbeleving van jongeren en naasten bevorderen.
- Vanuit een breed perspectief op veiligheid risico's verdragen en handelen.
- Een positieve groepssfeer stimuleren en ondersteunen.
- Het gebruik van vrijheidsbeperkende maatregelen terugdringen.
- Klachten van jongeren serieus nemen.
- Reflectie en teamcoaching als veiligheidsinstrument benutten.

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Kernaanbevelingen

- Werk samen met jongeren en hun ouders om de veiligheid en veiligheidsbeleving van henzelf en naasten te vergroten.
- Neem klachten van jongeren altijd serieus en draag actief bij aan een oplossing.
- Zet reflectie en teamcoaching in als veiligheidsinstrument.

Ouderschap en ouderbetrokkenheid

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Onderwerpen

- Ouders als gelijkwaardige partners en experts beschouwen
- Respect, begrip en transparante communicatie centraal stellen
- Machtsverschillen erkennen en verminderen
- Regie en kracht van het gezin versterken
- Cultuursensitief werken

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Kernaanbevelingen

- Zie, erken en herken ouders als onmisbare partners en laat ze zich welkom voelen.
- Communiceer transparant en creëer betrokkenheid.

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

Toekomstgericht werken

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Onderwerpen

- Het eigen verhaal van de jongere erkennen
- Betekenisvolle participatie van jongeren bevorderen
- Bij de ideeën over een waardevol leven aansluiten
- Samen met jongere een perspectiefplan opstellen
- Opbouw van sociale netwerk stimuleren en ondersteunen
- Samenwerking tussen jongere, ouders en netwerk stimuleren
- Op de domeinen van de Big-5 inzetten
- Vervolgzorg op maat bieden

**Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming**

► Kernaanbevelingen

- Geef prioriteit aan persoonlijk contact door het eigen verhaal van de jongere te erkennen en de ouders hierbij te betrekken.
- Stimuleer, ondersteun en versterk het opbouwen van een eigen sociaal netwerk.
- Werk integraal samen bij vervolgzorg.

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Aan de slag met de richtlijn

Vragen voor reflectie en actie, om (met je team) te beantwoorden:

- Welke aanbevelingen voer je al uit?
- Wat verrast je in deze richtlijn?
- Wat is nieuw voor je in deze richtlijn?
- Waar zie je knelpunten of spanningen tussen de richtlijn en jouw werkwijze?
- Welke stappen kun je zetten om de richtlijn meer te integreren in je werk?
- Hoe kun je deze richtlijn blijvend onder de aandacht houden?

Meer lezen:

[Hoe kun je een richtlijn gebruiken? | Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming](#)

**Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming**

Colofon

Uitvoering: Hogeschool Leiden, in samenwerking met het Nederlands Jeugdinstituut, de herzieningswerkgroep, de klankbordgroep jongeren en de klankbordgroep professionals

Auteurs:

Susanne Höfte en Madelief Weijs (Hogeschool Leiden, Onderzoeksgroep Waarde(n)volle zorg).
Saranda Ratkoceri, Steven van Essen en Mireille Gommans (Hogeschool Leiden, Lectoraat Residentiële Jeugdzorg).
Chris Kuiper (iHUB, Hogeschool Leiden, UvA).

Betrokken beroepsverenigingen: NVO, NIP en BPSW

Publicatie: november 2025

**Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming**

Meer informatie?

www.richtlijnenjeugdhulp.nl

Schrijf je in voor de [Nieuwsbrief | Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming](#)

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming